

YAZARLAR

(aylıq ədəbi-bədii, elmi jurnal)

May 2021 (05)

(2021-ci ildən çıxır)

Təsisçi və baş redaktor: Zaur Ustac.

Texniki redaktor: Tuncay Şəhrili.

Məsul katib: Araz Şəhrili.

Fəxri redaksiya heyəti: Abbasqulu ağa Bakıxanov, Mirzə Fətəli Axundov, Lev Tolstoy, Əhməd bəy Ağaoğlu, Əbdürrəhim bəy Haqverdiyev, Cek London, Əliqulu Qəmküsar, Vintsas Kreve, Üzeyir Hacıbəyov, Pənahi Makulu, Səməd Vurğun, Şəhriyar, Bayram Bayramov, Hüseyn Arif, Bəxtiyar Vahabzadə, Cabir Novruz, İldırım Əkbəroğlu (Füzuli), Alı Mustafayev, Mustafa Müseyiboğlu, Ülvi Bünyadzadə.

Redaksiya heyəti: Ayətəlxan Ziyad (İsgəndərov), Aydın Xan Əbilov, Vüqar Əhməd, İradə Aytel, Qılman İman, Təranə Məmməd, İbrahim Rüstəmli, Pərvanə Bayramqızı, Kamal Camalov, Adilə Nəzər, Taleh Xəlilov, Aysel Nazim, Təvəkkül Goruslu, Əsmər Hüseyn Xan, Rahim Üçoğlanlı, Ülkər Nıcatlı, Şahnaz Şahin, Əjdər Əlizadə, Təranə Arıfızı, Mayıl Dostu, Gülşən Mustafa, Mövlud Ağamməd, Nərgiz Mirzəyeva (Azərbaycan), Leyla Oruc, Faruk Habiboğlu, Yaşar Özmen, Gülsen Aksoy (Türkiyə), Rafiq Hümət (Gürcüstan).

BU SAYIMIZDA

Baş redaktordan.....	3
Qələndər Xaçınçaylı. Q.Bayramova doğum günü təbriki.....	4
Akif Abbasov. Alça ağacı.....	9
Təranə Məmməd. Gül səbəti.....	13
Adilə Nəzər. Şeirlər.....	16
Rahim Üçoğlanlı (Rzayev). Şeirlər.....	21
Tarixi yaşadan lar - Əliqulu Qəmküsar.....	27
Zaur Ustac. Belə bir kitab var.....	32

Zaur USTAC

BAŞ REDAKTORDAN

Salam olsun, çox dəyərli oxucum! Şükürlər olsun, Böyük Allaha! Sizlərlə hər yeni görüş həyat-yaşam nişanəsi, inkişaf və tərəqqiyə doğru atılan daha yeni bir addım sayılır bizim üçün. Jurnalımızın beşinci sayında xoş gördük sizləri! Saydan-saya təkmilləşməyə, müəyyən çatışmazlıqları aradan qaldırmağa çalışırıq. Bu məsələdə Siz də öz rəy və təkliflərinizi bildirməklə bizə yardımçı ola bilərsiniz.

Bu sayımızda da ümumi amalımıza xidmət edən yazılarla görüşünüze gəlmişik. İlk öncə nəzərinizə çatdırım ki, may ayının 30 –u hörmətli ədəbiyyatşünas alim Qurban Bayramovun doğum günüdür! “Yazarlar” olaraq, ədəbiyyat cameəsinin ağsaqqalı Qurban müəllimi 75 illik yubileyi münasibəti ilə təbrik edir, uzun ömür, can sağlığı və bütün işlərində müvəffəqiyyətlər arzulayırıq! Sayımıza Qələndər Xaçınçaylının düz bir il əvvəldən qələmə aldığı yazı ilə başlayır və ənənəvi rubrikalarla davam edirik. Xoş gördük sizləri! “Yazarlar”ın söz dünyasına xoş gəlmisiniz!

Qələndər XAÇINÇAYLI

Tənqidçi-ədəbiyyatşünas Qurban Bayramova doğum günü təbriki

(Qələndər müdrikliyi- bir il əvvəldən yazılmış təbrik)

30 may tanınmış ədəbiyyatşünas alim, tənqidçi, çağdaş ədəbiyyatımızın tutarlı dayaqlarından biri olan, ədəbiyyatımızın Qurbanı - Qurban Bayramovun doğum günüdür!

Qurban müəllimin adı çəkiləndə poeziyamızın azman-ağsaqqal Xalq şairi Nəriman Həsəzadənin ona ünvanladığı bircə cümlədən ibarət olan əzəmətli, məhəbbət dolu səmimi sözü yadıma düşür:

“QURBAN, SƏNƏ QURBAN!” Hamımızın həssas poeziya tənqidçisi kimi tanıdığımız Qurban Bayramov üçün (elə bizim üçün də) bu kəlam bütün titullardan əzizdir, qiymətlidir...

Bir bayram qabağa getsək, daha dəqiq, bir bahar sonra, bu zaman, inşallah, onun 75 yaşı tamam olacaq. (indi-R.) Bu gün

ədəbiyyatımızda tənqidçi alimlərimiz sırasında onun şəriksiz öz yeri, öz məkanı var. Bir əlin barmaq hesabına gəlsək, sayılan-seçilən bu tənqidçilər arasında, mənə elə gəlir ki, onlardan birincisi Qurban Bayramovdur. Çünki Qurban Bayramov akademik Məmməd Cəfər, Kamal Talıbzadə kimi böyük qələm, söz bilicilərinin yetirmələrindən biri olub. Bu gün həmin nəhənglərin davamçısıdır.

Vaxt varıydı, şair və yazarlarımız onun tənqidçi qələminindən az qala, tük salardılar... Ona görə ki, Qurban Bayramov ədəbiyyatımızı çox sevir, istəyir ki, əsl istedadlılar ədəbiyyata gəlsin, istedadı olmayanlar kiminsə vasitəsi ilə gəlib istedadlıların yerini tutmasın. O, tənqidimizdə, həmişə M.Müşfiqin bu sənət prinsipinin – “Şairə ilhamdan maya gərəkdir!” prinsipinin qoruyucusudur! Həqiqəti yazar, gerçəyi, olanı yazar, abırına qısılib bir küncə çəkilənləri ortaya çəkər, ədəbiyyatımızın, poeziyamızın saflığına və gələcək inkişafına xidmət edər, Qurban Bayramov!!

Qurban müəllim yazarların yaradıcılığında nə varsa, onun zəif tərəfini qərəzsiz şəkildə tənqidi gözlə, dolğun şəkildə izah edir. Bu da özünə, yaradıcılığına hörmət edən hər bir yazıçı və şairin üreyincə olur, belə obyektiv ədəbi tənqiddən sonra daha yaxşı əsərlər, şeirlər yazmağa çalışır. Qurban Bayramovun tənqidinə vaxtilə mən də tuş gəlmişəm, əvvəllər incimişəm-küsmüşəm, sonradan gördüm ki, düz tənqiddir, haqlı iradlarını bildirib və mən sınımadım, əksinə, alim tənqidindən, haqlı iradlarından nəticə çıxartdım, özümənəzarətim gücləndi, ruhlandım, daha da yaxşı şeirlər yazmağa başladım... Sonralar, bir çox qələm dostlarımla da, tənqidçi Qurban müəllimə inamlarının, hörmətlərinin, hətta onların yazılarına münasibət bildirmək istəklərinin dəfələrlə şahidi oldum... Yeri gəlmişkən deyim ki, Qurban Bayramov 1970- ci ildən ədəbi fəaliyyətə başlayıb, aspirantura təhsili görüb, ilk elmi səsri 1979-cu ildə "Səməd Vurğun poeziyasında lirik qəhrəman problemi"

mövzusunda dissertasiyası olub... Bu günə kimi dövrü və elmi mətbuatda 16 kitabı, 300-dən çox məqaləsi dərc edilib... Bunlardan “Vurğun poeziyası”(1976), “Lirik qəhrəman və zaman (Səməd Vurğun poeziyasında lirik qəhrəman problemi)” (1986), “Tarixilik və müasirlik – “Sosialist realizmi müasir mərhələdə” kitabı (kollektiv) (1988), “Yaşar Qarayev: Milli yaddaş təlimi – azərbaycançılıq”, (Jalə Qurbanqızı ilə birgə) (2001), “Poeziyanın sirri...” (mini-modern monoqrafiya) (2009), “Əli İldırımoglundun yaradıcılıq yolu: Azərbaycan ədəbiyyatında avtobioqrafik roman janrının təkamülü” (monumental monoqrafiya) (2009), “Xalq yazıçısı İlyas Əfəndiyevin yaradıcılığı ədəbi tənqiddə” (Jalə Qurbanqızı ilə birlikdə) (2014) və s. bu qəbildən kitabların müəllifidir.

Onun "Müasir Azərbaycan poeziyasında üslubi meyillər", "Azərbaycan ədəbiyyatında tarixilik və müasirlik", "M.Ə.Sabir ənənələri və Azərbaycan ədəbiyyatı", "Səməd Vurğun dünən, bu gün və sabah", "M.H.Şəhriyar poetik üslubu", "Qarabağ ədəbi mühiti – uzaq keçmişdən bu günümüzdə qədər" təkin maraqlı tədqiqat işləri var. Onun bir sıra əsərləri, İranda, Türkiyədə, İraqda, Rusiyada, Macarıstanda dərc olunub...

Azərbaycan ədəbiyyatının əksər nümayəndələri barəsində məqalə yazıb, fikir söyləyib, elmi və bədii kitabların redaktoru olub, onların bir çoxuna ön söz yazıb, xüsusən, "Azərbaycan poeziyası"na həsr etdiyi ədəbi icmalları maraqlı doğurub...

Qurban müəllim ədəbi ictimaiyyətin əksər tədbirlərində, təqdimatlarda, elmi sessiya və konfranslarda bir gənclik ehtirası ilə iştirak edir, tənqidçi nüfuzu ilə ədəbi tədbirlərə rəvnəq verir...

Uzun illər "Gənclik" nəşriyyatında rəsmi rəyçi, Azərbaycan Dövlət Televiziyasında "Ədəbiyyatşünaslıq və zaman", "Ədəbiyyat" (1982-1992) elmi-kütləvi, tədris televiziya verilişlərinin müəllif-aparıcısı, Ədəbiyyat İnstitutu Elmi Şurasının, Azərbaycan Yazıçılar Birliyi İdarə Heyətinin üzvü, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin bir illik fərdi təqaüdçüsü (2011) olub.

Azərbaycan MEA-nın Rəyasət Heyətinin (2016), Azərbaycan Yazıçılar Birliyi İdarə Heyətinin (2011), Azərbaycan Respublikası Həmkarlar Konfederasiyasının Fəxri fərmanlarına (2016, 2019), "Tanınmış Vurğunşünas alim" (2011), "Fədakar alim" (2011), "Səməd Vurğun mükafatı" (2011), "Elm fədaisi" (2012), "Vintsas" mükafatı (2020) fəxri diplomlarına layiq görülüb.

Xatırladım ki, S.Vurğun haqqında bir çox görkəmli ziyalılarımız, alimlərimiz dəyərli əsərlər, qiymətli tədqiqatlar aparıb. Onların özləri də, Qurban müəllimin bu sahədəki tədqiqatlarını yüksək qiymətləndiriblər. O, bir tənqidçi- alim kimi ölməz şairimizin yaradıcılığını, Səməd Vurğun şəxsiyyətinin böyüklüyünü süzgəcdən keçirib, xarakterizə edərək ədəbi ictimaiyyətimizə, o dövürkü İttifaq miqyasına çatdırıb. Elə bu baxımdan da onun yazdığı elm əsər fərqlidir, yenidir və önəmlidir.

Qurban müəllimin bir alim kimi böyüklüyü ondadır ki, öncə özünə də bir tənqidçi kimi yanaşır, çox məhsuldardır, sözün hətta nöqtəsinə, vergülünə kimi qədrini, dəyərini, çəkisini bilir. Azərbaycan ədəbiyyatını dünya ictimaiyyətinə çatdıran alimlərimizdən, ziyalılarımızdan biridir...

Mənə elə gəlir dövlətimiz Qurban Bayramov kimi ziyalılarımızı diqqətdən kənar qoymayacaq və onun elmi-ədəbi əməyi, fəaliyyəti yüksək səviyyədə dəyərləndiriləcək! Bir yazar kimi özüm və qələm dostlarım adından Qurban müəllimi təbrik edir, ona can sağlığı, yaradıcılığında uğurlar və həmişəki kimi gümrah olmasını arzulayıram!

Qələndər Xaçınçaylı,
şair, publisist-yazıçı, jurnalist
30.05.2020

Akif ABBASOV

ALÇA AĞACI*(Hekayə)*

Tərən bağ-bağça sevən idi. Odur ki, səliqəli, bərəkətli bir bağ düzəltdi. Bir ucdan meyvə tingləri, gül toxumları daşıyıb gətirir, bağı lələzərə çevirirdi. Həyətdə alma, amud, albalı, giləs, şaftalı, nar, heyva ağacları ilə yanaşı bir alça ağacı da vardı. Çox dadlı, ləzzətli, qırmızı yanaq alçalardı. Dadına baxan doymaq bilmirdi.

Amma Tərləngil özləri bu alçadan yemirdilər. Nə özü, nə həyat yoldaşı, nə anası, nə də uşaqları.

Bu, səbəbsiz deyildi. Tərənənin anası Güllöyşə arvad bar ağacını heç vaxt qoymurdu kəsməyə. Həyətdə bəlkə də bir əsirlik ağacları vardı.

Gülöyşə arvad haqq dünyasına qovuşandan sonra Tərlanın həyat yoldaşı Zümrüd ağaclardan bir-ikisini kəsdirdi ki, bağ çox basırıqdır, ağaclar bir-birinin qucağına girib, qoy həyət açılınsın.

Evin içərisində sanitar qovşağı, hamam olsa da, sanitar qovşağının birini də həyətdə tikdirmişdilər. Həyət-bacası olanlar üçün bu, son dərəcə vacib şərtidir. Evə qonaq gələndə, həyətdə oturub söhbət edəndə, qonaqlıq, ad günü olanda birdən qonağa sanitar qovşağına getmək lazım olanda mənzilin içərinəmi aparmalısan?

Yox, əlbəttə. Tərlangilin həyətinin aşağı hissəsində Avropa üslubunda sanitar qovşağı vardı.

Haqqında danışdığımız tərifi alça ağacı düz sanitar qovşağının – ayaqyolunun dibində bitmişdi. Gövdəsi düz sanitar qovşağı ilə yan-yana idi.

Ona görə də bu evin sakinləri o alcaya yaxın düşmüşdülər. Qırmızı yanaq alçalar yetişib, budağından üzülür, yerə düşürdülər. Tərlan neçə dəfə alça ağacını kəsmək istəmişdisə, Gülöyşə xala qoymamışdı.

Belə gözəl alçalara Tərlanın heyfi gəlirdi. Nə ağacı kəsə bilirdi, nə də onun meyvəsini yeyən vardı. Bir gün qərarını arvadı Zümrüdə dedi:

-Heyfim gəlir bu alçalara, o balaca vedrələdən birini ver, yığım, aparım işdəkilər yesinlər. O gün görürəm qızlar gedib bazardan alça alıblar. İştahla yedilər. Amma bizim alçanın yanında o alçalar heç nə idi. Bizim alçadan dadsalar, daha dükən-bazara getməzlər.

Zümrüd:

-Nə deyirəm ki, – dedi və gedib balaca, iki kiloqramlıq bir vedrə gətirdi.

Tərən vedrəni qırmızı yanaqlı, dadlı alçalarla doldurub səhəri gün işə apardı. İşdəkilər bu alçaları, necə deyərlər, gözlərinə təpdilər, “bəh-bəh” dedilər.

Tərən yoldaşların xahişi ilə bir neçə gün işə alça daşdı. Bir gün işdəkilər bu dadlı, ləzzətli alçaları yetişdirən ağacı görmək üçün Tərləngilə gəldilər.

Mahir həyəətə girər-girməz: “Əslində meyvəni gərək ağacından dərib yeyəsən”, – deyib özünü bağa saldı. Nadir, Gülbahar, Nazənin, Rəna, Mürşüd də Zümrüd xanımla salamlayıb meyvə ağaclarına daraşdılar.

-Hanı sənin tərifi alçan, ay Tərən?

Bunu Mürşüd dedi.

Tərən onu alça ağacının yanına apardı, Nadirlə, Nazənin və Gülbahar da onlara qoşuldu. Nadirlə, Gülbahar alçanın bitdiyi yeri görəndə üzlerini yana çevirdilər. Mürşüd isə alçalardan birini dərdi, barmığı ilə tozunu təmizləyib ağızına qoydu:

-Alça belə olar e...

Nazənin:

-Puf, görmürsən alça harada bitib?!

Mürşüd alçanın birini də dərib ağzına qoydu, yeyə-yeyə:

-Mən də deyirəm bu alça nə dadlıdır. İndi səbəbini tapdım.
Bunun gübrəsi çox olub...

Özünü onlara çatdıran Mahir də öz növbəsində:

-Əlbəttə, gübrəsindəndir, – deyib onun sözlərini təsdiq etdi. Sonra əlini uzadıb ağacdən bir neçə alça dərdi və ləzzətlə yedi.

Təranə MƏMMƏD

GÜL SƏBƏTİ

(Hekayə)

O gün çox gözəl görünürdüm. Gözlərim işıq saçırdı. Ev işlərini görə-görə zümzümə edirdim. Səhər tezdən oyanıb ev-eşiyi təmizləyib özümə də siqal çəkmişdim. O gün mənim günüm idi axı. Qadınlar günü. Gülləri çox sevdiyimi evdə hamı bilir. Qızım da, institutda oxuyan iki oğlum da. Yoldaşım da bilir, ancaq buna baxmayaraq mənə heç vaxt gül almır. Səbəbini bilmirəm. Başqa nəşə ala bilər, amma gül almır. Elə işlərimi bitirib oturmuşdum ki, qapının zəngi basıldı.

Bayram əhvalı - ruhiyyəsiylə qapını açdım.
Qarşımda dayanan cavan oğlan bir səbət qızılgülü mənə uzadıb:
- Xanım, bu güllər sizə çatacaq!- dedi.
Sevincimi boğa bilməyib
-Nə gözəl güllərdir! Dəqiq mənə çatacaq?- deyə soruşdum.

-Bəli. Buyurun!

Mən gül səbətini alıb qapını bağladım.

Otaqda gülün üstündəki kiçik zərfi acdım və

"Sevgilim,səni çox sevirəm! Bayramın mübarək!" sözlərini oxuyurdum ki, yoldaşım yaxınlaşıb kağızı məndən aldı, bir mənə, bir güllərə baxıb yazını oxudu və:

- Kimdəndi bu?

- Bilmirəm,- dedim

-Bəs kim bilir?

- Mən elə bildim ki...

İstədim deyim ki, elə bildim sən mənə sürpriz etmisən ,ancaq yoldaşım sözümlə bitirməyə imkan vermədi.

- De görüm, kimdi sənə "sevgilim" yazıb gül göndərən?-deyə bağırdı.

- Bilmirəm, dedim. Mən bilmirəm. Adını yazmayıb! - dedim.

- Əlbəttə yazmaz. Ancaq sən sevdiyin gızılgülləri bilir. Demək bu adam sənə çox yaxındır. Sanki evin içidir.

Kişi özündən çıxdı. Yersiz ittihamlar, olmayan sözlər, cavanlıqda etdiyimiz səhvlər- hamısı yada düşdü.

Mən günahsız təhqir edildim, ünvanıma yaraşmayan sözlər deyildi.

Əlacsız qalıb ağladım. Elə ürəkdən ağladım ki, özümün özümə yazığım gəldi.

Düşündüm ki, kaş həqiqətən mənə bu qədər sevən bir kəs olaydı və bu gülləri mənə o göndərəydi! Kaş ki... Onda bəlkə bu qədər yandırmazdı mənə bu haqsızlıq.

O bayram günü mənə sakitləşdirmək də keçmədi ağlından yoldaşımın.

Qapının zəngi yenə eşidildi. Əllərində bir dəstə qızılgül böyük oğlum gəldi. Mənim o üzümdən bu üzümdən öpüb təbrik edəndə daha da kövrəldim.

- Atamın hədiyyəsi mənimkindən gözəldir təbiiki, - deyə səbətəki, güllərə işarə etdi.

Yoldaşım özünü itirmişdi. Nə sual verə bilər, nə də bayaqdan ünvanıma dedikləri üçün üzr istəyə bilirdi.

Oğlum mənə xoş gəlsin deyə atasının adından zərfə qoyulan kiçik məktubu və bir səbət qızılgülü evə yollayıbl ki, güya bunu atası sifariş edib. Atasını xəbərdar etməyi isə unudub.

Bir neçə dəqiqədən sonra onlar, sanki heç nə baş verməmiş kimi bu əhvalatı danışib gülürdülər.

Mən də o günü ömürlük yadımda saxladım. O gün dərk etdim ki, səni anlamayan, sənə etibar etməyən, sənənin qəlbini duymayan insan sənə heç vaxt gül ala bilməz...

Adilə NƏZƏR

NEYLƏYİM

Neyləyim mən özümlə,
necə edim, bilmirəm.
Nə küsürəm biryolluq,
nə danışib gülmürəm.

***

Hərdən zəhərə dönür,
hərdən də qənd kimidir.
O, mənim yalnız vaxtda
içdiyim and kimidir.

***

Nə cəsaretim çatır,
bu yükümü atmağa.
Nə də ki, gücüm yetir
o andımı tutmağa.

***

Neçə vaxtdı qalmışam
iki daş arasında.
Sabahımı qırılmışam
gözlə qaş arasında.

Sanki qərarı verən
bir şeytani səs idi.
Ağ günlərə gecikib,
qara günə tələsdim.

***

Necə edim bilmirəm,
sükut məni yaralar.
Yazdığımı pozuram,
üzə durur misralar.

***

Adilə, sığın yenə,
ürəyindəki aha.
Nə varsa yağ ovcuna,
sovur getsin Allaha.

GƏLMƏ-GƏLMƏ

Qəlbimdə od, dilimdə söz
Bitdi artıq, gəlmə-gəlmə.
Ağlatdığın o məsum qız
Getdi artıq, gəlmə-gəlmə.

* * *

Kədərli, qəmdi hər anı,
Allaha qalıb gümanı.
Sənə olan son inamı
İtdi artıq, gəlmə-gəlmə.

* * *

Biri sevgi gülü əkən,
Biri şirəsinə çəkən.
Küsdürdün, yad yerdə məkan
Tutdu artıq, gəlmə-gəlmə.

Keçirdi gənclik yaşını,
Soldurdu tər baxışını,
Yaxşı ki, dostlar başını
Qatdı artıq, gəlmə-gəlmə.

* * *

Adilənin susdu səsi,
Qalmadı daha həvəsi.
Bu yolun ümid gəmisi
Batdı artıq, gəlmə-gəlmə.

ÖLMƏZLİK

(Şəhid Camal İsmayılovun xatirəsinə)

Ölməz min il də keçsə,
Torpaq üçün ölənlər.
Unudulmaz heç zaman
Bayraq üçün ölənlər.

* * *

Onları birləşdirən
Bir arzudur, bir amal.
Sənin də taleyindən,
Şəhidlik keçdi, Camal.

* * *

Salamlayır yurdunu,
Uca dağların mehi.
Sən ey "TURAZ şahini",
Sən ey "Hadrut Fatehi"!

* * *

Şərə sinə gərmişdin,
Qanlı hərbə girmişdin.
Özünü göstərmişdin
"Aprel döyüşləri"ndə..

Vətən-millət yolunda,
Nə lazımsa etmişdin.
Sən şəhidlik taxtının
İzi ilə getmişdin.

* * *

Şanlı bayrağımızdır,
Sənin qanlı köynəyin.
Yaran hər birimizin
Ürəyində göynəyir.

* * *

Bu çiçəkli baharda,
Susmusan ağır-ağır.
Hər kəsin baxışından ,
Qəbrinə şəfəq yağır.

* * *

...Axşam düşdü, Ay oldu,
Haray qopdu, hay oldu,
Şəhid adın pay oldu,
Ananın ad gününə.

* * *

Ömrün bir nağıl, dastan
Oldu, sən bozqurd, aslan.
Yerinə bir Alparslan
Qoyub getdin, şəhidim.

* * *

Qəhrəmanlığın, adın,
Əsmətin və Əsnadın,
Fatimə tək bir qadın
Qoruyacaq adını.

Bir az gecı-tezi var,
Ölüm cana minnətdir.
Vətənə can verənin
Ölümü də nemətdir.

MƏN BU ÖMRÜ...

Sənə doğru çırpınışım bir ömürdü, bir andı,
Eh, o da ki, yarı yuxu, yarı ağrı, yarı qəm.
Bu dünyanı anlayanlar ölümünə oyandı,
Uca Tanrı, əzəl gündən mənə yaddı bu aləm.

* * *

Sorma niyə hüzünlənib boynu bükük durmuşam,
Bu yazını sən yazıbsan var olandan alınma.
Mən vaxtımı sənə doğru can atmağa qurmuşam,
Səndən başqa kimim var ki, məlhəm olsun ağrıma.

* * *

Mən bu ömrü zinət kimi bəyənmədim heç, inan,
Yelkənləri küləklərə açıb getmək dəmidir.
Mənim könül azadlığım doğulduğum zamandan,
Cövlan edən küləklərin azadlığı kimidir.

Rahim ÜÇOĞLANLI (Rzayev)

CANIM

Məndən sənə bir əmanət,
Çox özünü sıxma, canım.
Kədər sənə əl eyləsə,
Dönüb geri baxma, canım.

* * *

Nadan yandan ötsə,görmə,
Salam alıb, salam vermə.
Geysə kətan, ipək, tirmə,
Hər gözəlçün axma, canım.

* * *

Bir axmaqla yoldaş olsan,
Suzsuz qalıb gül tək solsan.
Günlər ilə ac da qalsan,
Dadma onnan loxma,canım.

Dünya xaşıl tək qarışır,
İnsanlar cinnən yarışır.
Demə, şair səhv danışır,
Gəl,sözümdən çıxma, canım.

SƏN MƏNİM İÇİMDƏ YANAN OCAQSAN

Mən, səndən uzaqda bir ocaq daşı,
Sən mənim içimdə yanan, ocaqsan.
Məni kədər sıxır, dərd qucaqlayır,
Sən sevinc tutursan yaman qoçaqsan..

* * *

Mən sənə gəldikcə gözdən itirsən,
Yeri tərک eyləyib göydə bitirsən.
Gülüm, elə gəlib elə gedirsən,
Üzün gömək olmur san ki qaçaqsan.

* * *

Bir qərib Bülbül tək dil-dil ötürəm,
Qəmdən minbər tikib təvab edirəm,
Məni, həsrət üzür, solub gedirəm,
Sən çiçək açırsan, saçaq-saçaqsan.!

ÇƏK GÖZÜNÜ ÇIXIM GEDİM

Məni yoldan eyləmə, Qız,
Çək gözünü çıxım, gedim.
Mən bir qərib ruh kimiyəm,
Çək gözünü çıxım gedim..

* * *

Gəl., bu hissi ağ, eyləmə,
Dərdlərimi dağ eyləmə.
Düyün vurub bağ eyləmə,
Çək gözünü, çıxım gedim.

* * *

Elə baxma., boşum dolar,
Qəlb hönkürüb saçın yolar.
Məni məndən alma, nolar.
Çək gözünü, çıxım gedim..

* * *

Rahim, daha eşqə yaddı,
Şairliyim quru addı..
Gecə düşdü, günəş, batdı.
Çək gözünü, çıxım gedim.!

GƏTİRMİŞƏM

Gülüm, görüşünə çiçək tapmadım,
Lalə tək qızaran üz, gətirmişəm.
Bükmüşəm qəlbimə, qoymaram sönə,
Dünyanı qızdıran köz, gətirmişəm.

* * *

Həsərət baxışlarla dəlib daş yaran,
Əksinə zillənib xoş xəyal quran.
Ötən Durnalardan yar deyib soran,
Bir cüt ağlar qalan göz, gətirmişəm.

* * *

Rahim, çox düşündü gecə yatmadı,
Sənli duyğulara haram qatmadı.
Bircə gül almağa pulum, çatmadı,
Sinəmdə bir çətən söz, gətirmişəm.!

ADAMI QOĞAL TƏK YEYİRLƏR ATAM

Qəsd edib, üstünə un çiləyirlər,
Ələkdən keçirib hey, ələyirlər.
Yoğurub xəmir tək kündələyirlər,
Adamı qoğal tək yeyirlər, Atam.

Nadanlar hər yerə dərdlər əkirlər,
Vurub gözəlliyi qırıb tökürlər.
İnsanlıq adına çəpər çəkirlər,
Adama özgə ad deyirlər, Atam..

* * *

Göz açıb eşq ilə baxırsan nəyə,
Alçaqlar hay salır mənimdir, deyə.
Çevirib ağ rəngin döndərib göyə,
Adamı tərsinə geyirlər, Atam.

* * *

Bir etsən, əvəzin min eyləyirlər,
Sevinci bizləyib kin eyləyirlər.
Şeytan eyləyirlər, Cin eyləyirlər,
Adamı qul edib əyirlər, Atam..

* * *

Rahimə qulaq ver, dinlə qardaşım,
Namərdlər içində ağarıb başım.
Hər adam görəndə çatılır, qaşım.
Elə bil alnımı düyürlər, Atam.!

EYLƏR

Cahil kəsə etibar yox əzəldən,
Dost adıyla səni bir gün xar, eylər.
Üz verəndə keçib başdan əyləşər,
Çəp oturub gen yerini dar, eylər.

* * *

Seçə bilməz, yarpaq ilə ləçəyi,
Bülbül bilər göydə uçan böcəyi.
Topa-topa düymə qalar çiçəyi,
Söyüd kimi nə açıb, nə bar, eylər.

* * *

Sevsə birin çəkə bilməz nazını,
Çox götürüb, dostu verər azını.
Soyuq qışa döndərər bil, yazını,
Yağış səpib, arxasınca qar, eylər.

* * *

Rahim deyir, zət kökü bilinməz,
Kəsir qalar tam ikiyə bölünməz.
Bir sirr versən heç ağzında ilinməz,
Açıb tökər el içində car, eylər.!

Əliqulu QƏMKÜSAR

TARİXİ YAŞADANLAR

ƏDƏBİYYAT

Bir hökumət tazə çıxmış, ismi Azərbaycan.
Şəkli cümhuri, idarə üzvü yeksər bəylə xan.
Heç görübsüzmü ki, olsun kəlləyə qurtdan çoban?
Bir nəfər xalis rəiyyət kabinədə yoxdur, inan,
Əlaman bu müstəbidlərdən, ilahi, əlaman!

* * *

Hər şəhərdə xandır, əyandır keçib iş başına,
Hər cəhətdən üz görür öz qövmü, öz qardaşına.
Get dolan kənd-kəsəyi, bax bir axan göz yaşına,
Hər tərəfdə kamirandır bəy, əkinçi bağı qan.
Əlaman bu müstəbidlərdən, ilahi, əlaman!

* * *

Get Qazaxdan keç, Tovuzdan keç, özün ver Gəncəyə,
Gör necə vermiş rəiyyət bəylə pəncə-pəncəyə,
Kəndliyə, rəncbərlərə bax bir olan işkəncəyə.
Bax nə cür bu zülmədən qan ağlayırlar hər zaman,
Əlaman bu müstəbidlərdən, ilahi, əlaman!

* * *

Nəql edim bir-bir sənə mən hər yerin əhvalını,
Kəndlinin, rəncbər, əkinçi, fəhlənin bil halını,
Bax, düşün, gör onların idbarını, iqbalını,
Qalma qəflət uyqusunda, dur, gözün aç, bir oyan!
Əlaman bu müstəbidlərdən, ilahi, əlaman!

* * *

Xoylu xan bir müddət etdi tək idarə milləti,
Kabinə təşkil eylədi, hər yerdə çıxdı şöhrəti,
Çünki böhran oldu, dəyişdi vizarət heyəti,
Hər tərəfdən toplanıb məbus açıldı parlaman,
Əlaman bu müstəbidlərdən, ilahi, əlaman!

* * *

Bəh, nə məbuslar ki, tanrı bədnəzərdən saxlasın,
Qıymasın canlarına, hər şur-şərdən saxlasın,
Qəlblərin sinsitməsin, qəmdən, kədərdən saxlasın,
Çünki millət onlara mərhuni-minnətdir hər an,
Əlaman bu müstəbidlərdən, ilahi, əlaman!

* * *

Var o cür məbus əsla anlamaz bəsət nədir,
Parlaman nə, üzv nə, bu vəz, bu halət nədir,
Kimdi millət, kimdi dövlət, bu qədər bidət nədir,
Çünki onda nə fərasət var, nə təqriri-bəyan,
Əlaman bu müstəbidlərdən, ilahi, əlaman!

* * *

Get soruş öyrən, gör, aya, bunları kimlər seçib,
Onların kim qəddinə bu xələti ölçüb-biçib,
Hər biri yüz min fırlıdaq işlədib, zorən keçib,
Ayda on min donluq alsın, müftə olsun kamiran,
Əlaman bu müstəbidlərdən, ilahi, əlaman!

* * *

Böylə getsə binəvalər büsbütün pamal olur,
Bu fəlakətdən, yəqin, axırda izmehlal olur,
Kim bu bəylərdən səvay bu vəzidən xoşhal olur,
Hər tərəfdən ərşə qalxıbdır bütün ahu fəğan,
Əlaman bu müstəbidlərdən, ilahi, əlaman!

* * *

Vardı min dinsiz, imansız hər biri milyon yeyib,
Beş gün əqdəm lüt gəzərkən indi xəz paltun geyib,
Doğrudur həqqən, keçənlər mətləbin lübbün deyib,
İndi bülbüllər yerində qarğalar tutmuş məkan,
Əlaman bu müstəbidlərdən, ilahi, əlaman!

* * *

Qan töküldü, can verildi, oldu hürriyyət pədid,
Köhnə istibdad düşdü, parladı tərzi-cədid,
Şahidi-məqsud göstərdi üzün, verdi nəvid,
İxtiyar olmuş könüllər oldular yeksər cavan,
Əlaman bu müstəbidlərdən, ilahi, əlaman!

* * *

Leyk, heyf olsun, üzü bir binəvanın gülmədi,
Milləti-cahil bu feyzin qürb-qədrin bilmədi,
Fəhlənin bir kəs üzündən əşki-alın silmədi
Canəvərlər əl-qol açdı oldu zalımlar əyan
Əlaman bu müstəbidlərdən, ilahi, əlaman!

* * *

İndi getsən hər mahala hər yetən dad eyləyir,
Dövreyi-mənhusi-istibdadı dəryad eyləyir,
Bəs ki xanlar, bəs ki bəylər zülmü bidad eyləyir,
Qalmayıbdır rəncbərlərdə dəxi tabu təvan,
Əlaman bu müstəbidlərdən, ilahi, əlaman!

* * *

İndi lazımdır ki, millət huşunu cəm eyləsin,
Hər cür olsa haq danışsın, haq desin, haq söyləsin,
Yoxsa bizlərə təpər yoxsa, buna kim neyləsin?
Qalmaz axırda bu cür bivayə millətdən nişan,
Əlaman bu müstəbidlərdən, ilahi, əlaman!

* * *

Çünki bu millət susayıb bir-birinin qanına,
İndi firsətdir, düşüb qardaş qardaş canına ,
Gözləri qızmış, qudurmuş, getmək olmaz yanına,
Ol səbəbdəndir olur gündən-günə işlər yaman,
Əlaman bu müstəbidlərdən, ilahi, əlaman!

Müəllif: Əliqulu QƏMKÜSAR

“Hürriyyət”,

4 oktyabr 1919, N: 17

**Mənbə: Əliqulu Qəmküsar “Seçilmiş Əsərləri” AZƏRBAYCAN
DÖVLƏT NƏŞRİYYATI Bakı – 1959, səh. 97 – 99. Kitab şair-
publisist Zaur Ustacın şəxsi kitabxanasında QF – N 0001
qorunur.**

Zaur USTAC

Belə bir kitab var–ARAZ ŞƏHRİLİNİN KİTABI...

(Sizin stolüstü kitabınız – vacib kitab)

OTUZ ÜÇÜNCÜ YAZI

Salam olsun, çox dəyərli oxucum!

Şükürlər olsun böyük Allahın ədalət və mərhəmətinə ki, gözəl bir səbəb, xeyirli bir məqsəd üçün yenidən görüşmək imkanını bizə tanıdı.

Allahın salamu olsun Peyğəmbərə və onun pak Əhli-Beytinə. Bu şükrü-sənadan sonra Bəhmənyara və Mahmud Kaşğariyə uca Allahdan rəhmət diləməyi özümə borc bilirəm. Ruhları şad olsun. İndi isə, istədiyi bəndəsinin üzünə bağlı qapıları taybatay açan rəhmli Allahın könüllərimizi aydınladan doxsan doqquz adı ilə keçək mətləbə.

Yurdumuzun dahi oğlu ustad Bəhmənyarı söhbətimizin girişində rəhmətlə anmağım səbəbsiz deyil. Bu adı hələ orta məktəb şagirdi olarkən eşitmişdim. Onun ömür yolu məndə heyrət, fəlsəfəsi isə valehlik hissləri doğururdu. Həyata baxışımın formalaşmasında Bəhmənyarın fikirlərinin çox böyük təsiri oldu. Anladım ki, dünya və onun kiçik bir zərrəsi olan insan həyatı, əslində, müəyyən qanunauyğunluqlar əsasında baş verən daimi təkrarlardan ibarətdir. Onu da dərk etdim ki,

bu dairəvi hərəketə necə daxil oluruqsa, hansı istiqaməti əsas götürürüksə, sonrakı nəsillərə də elə bu tərz, bu yönü miras qoyuruq. Beləliklə, əcdadlarımız bizim, biz isə övladlarımızın taleyində bəzən müsbət, bəzən isə mənfi rol oynayırıq. Bu hərəketə müdaxilə edib onun xarakterini və səmtini dəyişmək də bəzən çox çətin, bəzən isə ümumiyyətlə qeyri-mümkün olur. “Divanu Luğət-it-Türk” (ديوان لغات الترك – “Türk dilləri lüğəti” – türk dünyasının ilk ensiklopedik əsəri – XI əsrdə yaşamış böyük türk alimi Mahmud Kaşğari tərəfindən Bağdad şəhərində 1072–1074-cü illərdə yazılmış türkçə-ərəbcə lüğətdir) əsərinin müəllifi Mahmud Kaşğarını anmağımızın səbəbinə gəlincə, bu barədə bir qədər sonra...

Yuxarıda təkrarlar məsələsinə əbəs yerə toxunmadım. Araz Şəhrilinin “Səfəvilər: paralellər, ehtimallar, həqiqətlər...” əsəri haqqında məlumata ilk dəfə bax elə bu “TARİX

TƏKRARLANIR” ifadəsinin sayəsində **“Fədalı” qəzeti**ndə rast gəldim. Sonralar yenə ara-sıra müəyyən suallar yarandıqda düzgün və ya həqiqətə daha yaxın hesab etdiyim cavabları tapdığım məqalələrdə adətən mənbə kimi Araz Şəhrilinin “Səfəvilər: paralellər, ehtimallar, həqiqətlər...” əsərindən ” qeydi nəzər-diqqətimi cəlb edirdi...

Əski əlifbanı orta məktəbin son siniflərində, o vaxtlar Elçin müəllimin sədrlik etdiyi “Vətən” Cəmiyyətinin orqanı olan “Odlar yurdu” qəzetindən müstəqil şəkildə öyrənmişəm. Buna görə də Elçin müəllimi müxtəlif təhsil müəssisələrində mənə dərs demiş müəllimlərimdən ayırmıram. Onlardan biri, bəlkə də birincisi hesab edirəm. Gözümü açıb dünyanı dərk edəndən ana babam Molla Mürşüdün namaz qıldığını, “Quran” oxuduğunu görmüşəm. Həftənin Cümə axşamı günlərində (bu günə “Adına gün”dədeyirdilər) aramsız olaraq, təkrar-təkrar “Yasin” surəsini qiraət edərdi. “Yaasiiiiiii” kəlməsindən sonra “Vəl Quranil – həkim...” ayəsinin gəlməsinə rəğmən babam və sonralar diqqət etdikdə gördüm ki, digər mollalar da arada “səlləllahu əleyhi və alihi və səlləm” deyirlər. Halbuki,

kitabda bu cümlə yoxdur. Nə qədər ki, kəndimizin hüdudlarından kənara çıxmamışdım, sanırdım ki, dünyada bütün müsəlmanlar eyni qaydalara riayət edirlər. Axı dinimiz bir, kitabımız bir, imanımız birdirsə, fərqli nə isə ola bilər? Sonralar rastlaşdığım mübahisəli və eyni zamanda maraqlı məsələlərdən biri məhz “Yasin” surəsinin ilk ayəsinin oxunuşu zamanı yaranan məqam idi. Düşünürəm ki, onun ən yaxşı izahını Türküyə telekanallarının birində çıxış edən ilahiyyatçıdan eşitmişəm. Alim bildirdi ki, Həzrəti Peyğəmbərin adı çəkiləndə “*səlləllahu əleyhi və alihi və səlləm*” söylədiyimiz kimi, “Yasin” kəlməsini də deyəndə və ya onu eşidəndə “*səlləllahu əleyhi və alihi və səlləm*” duasını oxumalıyıq. Çünki “Yasin” Peyğəmbərin ləqəblərindən, ayamalarından biridir. İzah məni qane etsə də, bu suala ən dolğun cavabı verən yazılı mənbə ilə çox-çox sonralar rastlaşdım. Necə düşünürsünüz? Bu, hansı kitabdır? Beləliklə, bir çox qaranlıq mətləblərin üzərinə işıq salan “Səfəvilər: paralellər, ehtimallar, həqiqətlər...” əsərindəki məlumata nəzər salaq: **“Müqəddəs “Qurani-Kərim”in 36-cı surəsinin adı “Yasin”dir. 83 ayədən ibarət olan bu surəyə “Quran”ın qəlbi də deyilir. “Yasin” sözünün dəqiq mənası bəlli deyil. Bəzi təfsirçilər onun sadəcə ərəb dilindəki “ya” və “sin” hərflərindən ibarət olduğunu deyir, digərləri həmin surədəki “ya” və “sin” hərflərinin sayında müəyyən qanunauyğunluq axtarır, başqaları “ey insan” anlamı verdiyini ehtimal edirlər. Bir təfsirə görə, “Yasin” adı altında Muhəmməd Peyğəmbər nəzərdə tutulmuşdur. Qeyd etmək lazımdır ki, “Yasin” surəsinin 2–4-cü ayələrinin məzmunu da faktiki olaraq sonuncu fikri təsdiq edir.”** Bu cümlələri oxuduqdan sonra müxtəlif sahələri əhatə edən belə zəngin bir ensiklopedik kitabın daim yazı masamın üstündə, əlimin altında olmasını istədim. “Google” axtarış sisteminin köməyi ilə kiçik bir araşdırma apardıqdan sonra öyrəndim ki, şəhərimizin əsas kitab dükanlarında (“Libraff”, “Azərkitab”, “Kitabevim.az”, “Baku book enter”, “Akademkitab”, “Akademiya kitab mərkəzi”,

“Book zone”, “Kitabistan” və s.) “Səfəvilər: paralellər, ehtimallar, həqiqətlər...” əsəri vardır. Mənə ən yaxın olan mağazanı seçdim və bu kitabdan iki ədəd aldım. Birini özümə, birini isə ad gününü təbrik edəcəyim dostuma. Əsl dostu layiq hədiyyədir bu kitab. Xüsusi kitabdır.

QISA ARAYIŞ. Araz Şəhrili (Abbasov) 1974–cü ildə Bakı şəhərində ziyalı ailəsində anadan olub. Əslən Zəngilan rayonunun Xurama kəndindəndir. Atası Əməkdar jurnalist, tanınmış ziyalı Ələkbər Şəhrilidir. Araz müəllim hazırda pedoqoji fəaliyyətlə və paralel olaraq yaradıcılıqla – araşdırmalarla məşğuldur. Dövri mətbuatda, ölkəmizin elmi-mədəni, ictimai-siyasi həyatında müəyyən bir fikrin formalaşmasında əhəmiyyətli rol oynayan müxtəlif kütləvi informasiya vasitələrində müntəzəm olaraq çıxışlar edir. “Monqol yürüşlərinin əsl səbəbləri və Mövlanə Cəlaləddin Ruminin sirri”, “Qacarlar sülaləsinin süqutu hansı ölkənin xüsusi xidmət orqanının işi idi”, “Geosiyasət: ziddiyyətlər və xəyanətlər (vikinqlərin Azərbaycan üzərinə yürüşlərinin əsl səbəbləri)”, “Gürcüstan və Hindistan: düşündürücü faktlar”, “Nadir şah Əfşarın nəvələrinin izi ilə”, “Şeyx Heydərin son döyüşü”, “Şah İsmayılı göytürklərin xaqan nəslə və Çingiz xanla nələr birləşdirir”, “Makedoniyalı İsgəndər və Nadir şah Əfşar: tale oxşarıqları”, “Qərblə Şərqi müqayisəsi və ya bugünkü problemlərin tarixi kökləri”, “Ermənilərin əsl vətəni haradır: Hindistan, yoxsa Efiopiya”, “Tarix təkrarlanır”, “Babil qülləsi: dillərin hamısının kökü eynidir”, “Babil qülləsi: Çingiz xan və seyidlər”, “Babil qülləsi: Çingiz xan hansı dildə danışdı”, “Babil qülləsi: təkrarlanan şəxs adları”, “Novruz sirləri: Novruz sözünün əsl mənası”, “Novruz sirləri: qədim romalılar Novruz bayramından niyə imtina etdilər”, “Amerika hindularının mənşəyi: türk izi barəsində düşüncələr”, «Кем был Будда, спустя века обретший бессмертие» və onlarla digər maraqlı elmi məqalənin müəllifidir. “Səfəvilər: paralellər, ehtimallar, həqiqətlər...” əsərinə görə Araz Şəhrili “Yazarlar” jurnalı

tərəfindən yeni kitabların nəşri münasibətilə təqdim olunan “Ziyadar” Mükafatına layiq görülmüşdür.

Kitabdan çoxlu misal gətirib yazını uzatmaq istəmirəm. Bu işi sizin özünüə həvalə edirəm. Kitabla tanışlığımıza vəsilə olmuş, yuxarıda qeyd etdiyim misalla kifayətlənirəm. Siz sadəcə internetin müxtəlif axtarış sistemlərində, məsələn “Google”də **Araz Şəhrili və ya “Səfəvilər: paralellər, ehtimallar, həqiqətlər...”** yazıb axtarışa verin. Əmin olun ki, nəticədən məmnun qalacaqsınız.

Sonda bir daha onu qeyd etmək istəyirəm ki, bu kitabı hər dəfə açanda Bəhmənyara, bağlayanda isə Mahmud Kaşğariyə rəhmət oxuyuram.

Araz Şəhrilinin “Səfəvilər: paralellər, ehtimallar, həqiqətlər...” adlı 352 səhifəlik kitabı bir neçə cilddən ibarət qalın-qalın ensiklopediyaları əvəz etmək iqtidarında olan, geniş oxucu kütləsi üçün nəzərdə tutulsa da, müxtəlif elm sahələrinin mütəxəssisləri, tələbələr, aspirantlar, doktorantlar, araşdırmaçı yazarlar tərəfindən istifadə edilə biləcək sözün əsl mənasında etibarlı və mötəbər mənbədir.

Araz Şəhrilinin “Səfəvilər: paralellər, ehtimallar, həqiqətlər...” kitabı müasirimiz tərəfindən dövrümüzdə yazılmış və Mahmud Kaşğarinin “Divanü Lüğat-it-Türk”ünə bərabər olan bir əsərdir. Əziz dostlar, əminəm ki, necə mən yuxarıda adlarını qeyd etdiyim şəxsləri rəhmətlə anıram, eyni ilə siz də **Araz Şəhrilinin “Səfəvilər: paralellər, ehtimallar, həqiqətlər...”** kitabından hər dəfə maraqlı və qiymətli bir məlumat öyrənəndə məni xatırlayacaqsınız.

Araz Şəhrili necə xoşbəxt müəllifdir ki, bu qədər xeyirli işlərə vəsilə olur.

Öz adımdan və digər çoxsaylı oxucular adından Araz müəllimə təşəkkürlərimizi bildirir, yeni-yeni yaradıcılıq uğurları arzulayırıq!

Uğurlarınız bol olsun, Araz müəllim!

10.04.2021 – Bakı.

QEYD:

Məqalə müxtəlif vaxtlarda fərqli saytlarda yayımlanmaqla yanaşı “TƏƏSSÜRATLAR” və “QƏLƏMDAR – 2” kitablarında OTUZ ÜÇÜCÜ yazı kimi müstəqil məqalə şəklində yer almışdır.

“TƏRƏFSİZ ƏDƏBİYYAT TARİXDİR!”

Jurnal bu layihə çərçivəsində ödənişsiz əsaslarla nəşr olunur.

Redaksiyanın ünvanı: Az-1012, Bakı, M.Xiyabani-14a

Dövlət qeydiyyatı: № 2319, 16.08.2007-ci il.

Əvvəlki illərdə 15 xüsusi buraxılışı olub.

Dövri olaraq 2021-ci ildən çıxır.

E-mail: zauryazar@mail.ru

yazarlaraz@yandex.ru

Rəsmi saytı: WWW.YAZARLAR.AZ

Telefon: (012) 430-14 -81   (+994) 70-390-39-93

“Yazarlar”ın redaksiyasında yığılıb səhifələninir,

“El kitab çapı” mərkəzində çap olunur.

Çapa imzalanıb: 05.05.2021

Sifariş: №: 29

Format: A 5

Tiraj:100.

Elektron variant var.

Qiyməti: PULSUZ.

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

QEYDLƏR

WWW.YAZARLAR.AZ

YAZARLAR MAY - 2021

N: 05 (05)

X.QƏLƏNDƏR

N.ADİLƏ

Ü.RAHİM

A.AKİF

M.TƏRANƏ

U.ZAVUR

Qurban Bayramov-75

